

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-324

22.09.2017

Урядовому уповноваженому у
справах Європейського суду з прав
людини

ЛІЩИНІ І.Ю.

Шановний Івану Юрійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Бублика Ю. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 вересня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.;
матеріали на 2 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

Вих. № 330/06

«10» вересня 2017 р.

**Уповноваженому Верховної
Ради України з прав людини
Лутковській В.В.**

**Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.**

**Міністру юстиції України
Петренку П.Д.**

**Урядовому уповноваженому
у справах Європейського суду
з прав людини
Ліщині І.Ю.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Про масові порушення конституційних прав
громадян при тривалому невиконанні державними
органами судових рішень національних судів України
та Європейського суду з прав людини*

До мене, як народного депутата України, усе частіше стали надходити звернення від громадян, мешканців м. Полтави та Полтавської області, в яких вони скаржаться на тривале невиконання державними органами судових рішень, включаючи рішення Європейського суду з прав людини.

Надані заявниками матеріали свідчать, що постановлені вказаними інстанціями судові рішення, які стосуються, зокрема, громадян, потерпілих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, не виконуються по 10 і більше років: не проводяться присуджені судами виплати, не забезпечуються житлом переселенці із зони радіаційного забруднення, а також не надаються гарантовані чинним законодавством пільги, пов'язані з їх участю у ліквідації наслідків цієї катастрофи.

Так, рішенням Європейського суду з прав людини від 02 лютого 2012 року у справі «Онопко проти України» задоволено заяву ¹ про забезпечення її сім'ї, як осіб, потерпілих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, житлом, при цьому даним судом вказано на довготривале провадження у

цій справі трьома інстанціями, що здійснювалось близько 9 років, та зобов'язано державу Україна виконати рішення суду у розумний строк.

Але до цього часу рішення Європейського суду з прав людини щодо неї впродовж цих років залишається невиконаним через відсутність відповідного державного фінансування місцевих органів влади на придбання житла для цих пільговиків.

У іншій справі «Хворостяной та інші проти України», розпочатої Європейським судом з прав людини за заявами 250 ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, та постановленому рішенні від 25 липня 2013 року, даний Суд також вказує на порушення статті 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у зв'язку з тривалим невиконанням рішень, ухвалених на користь заявників.

Як і в наведеній вище справі «Онопко проти України» Європейським судом з прав людини також постановлено, що у справі «Хворостяной та інші проти України, держава-відповідач протягом трьох місяців має виконати рішення національних судів та провести присуджені ним виплати.

Проте, вказані зобов'язання Європейського суду з прав людини щодо цих заявників державою тривалий термін не виконуються, а виконавчі провадження, які мали б забезпечити виконання судових рішень в інтересах стягувачів, відповідними відділами Державної виконавчої служби були закриті.

На жаль, подібні порушення з боку державних органів щодо невиконання судових рішень мають системний характер, про що неодноразово вказувалося Європейським судом з прав людини, який постійно звертає увагу урядових структур на відсутність ефективних національних засобів захисту в українській правовій системі та закликав здійснити необхідні заходи для вирішення цих питань.

Проте, в останні роки Україна за кількістю заяв громадян до Європейського суду з прав людини лідирує з поміж пострадянських республік та інших країн, при цьому спостерігається тенденція їх постійного зростання, а заборгованість держави по виконанню судових рішень у сфері порушень прав людини складає сотні мільярдів гривень, і зрозуміло, що цей борг продовжує збільшуватися, оскільки в Україні за офіційними даними не виконується 60-70 відсотків рішень національних судів.

Крім цього, значні видатки з державного бюджету щороку спрямовуються на відшкодування заявникам матеріальної та моральної шкоди, компенсації судових витрат як за рішеннями національних судів, так і Європейського суду з прав людини.

В той же час, новостворені державні інституції, на які покладено обов'язок по захисту прав кожного громадянина, реформа судових органів, ініційовані державою заходи щодо надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги не стали запорукою дотримання законності та відновлення порушених прав.

Також, варто зазначити, що незабезпечення Україною реалізації прав та свобод людини негативно впливає на імідж держави, яка в останні роки проголошує європейські цінності розвитку та намагається бути повноправною партнеркою цивілізованих країн.

З урахуванням викладеного та керуючись статтею 86 Конституції України, частиною 2 статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ПРОШУ:

1. Забезпечити проведення перевірки фактів:

- довготривалого невиконання державними органами судових рішень національних судів та Європейського суду з прав людини;
- нежиття належних заходів до боржників при здійсненні виконавчих дій та закриття виконавчих проваджень до остаточного, з виплатами стягувачам усіх передбачених виплат та компенсацій, їх виконання;
- невиконання постановлених судовим рішенням зобов'язань та непритягнення до відповідальності осіб, які допустили невиконання судового рішення.

2. За результатами проведених перевірок вжити заходи щодо притягнення до відповідальності службових осіб державних органів, які не забезпечили належне та своєчасне виконання судових рішень та у своїй діяльності допустили порушення норм чинного законодавства України.

Додаток: на 2 арк.

Народний депутат України

Юрій БУБЛИК

посв. № 343